

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2857/2021
15.12.2022. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Јелене Ивановић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обојица из ..., чији је заједнички пуномоћник Далибор Митић, адвокат из ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Димитрије Матић, адвокат из ..., ради укидања права службености колског пролаза, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2557/20 од 21.12.2020. године, у седници већа 15.12.2022. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2557/20 од 21.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П 1000/19 од 28.07.2020. године, усвојен је тужбени захтев тужилаца и укинута право колског пролаза тужене ВВ из ... и чланова њене породице, које је засновано на послужном добру на делу парцеле тужилаца кп. бр. .. из лн. бр. .. КО Параћину и то почев од к.п. .. која представља улицу ... и која се граничи са парцелом тужилаца са њене јужне стране, па се простире уз источну међу кп. бр. .. у ширини од 2,5, метара и у дужини од 90 метара, све до парцеле тужене кп. бр. .. из лн. бр. .. КО Параћин која представља повласно добро, јер је право службености колског пролаза непотребно за коришћење повласног добра кп. бр. ..., што је тужена дужна да призна и трпи. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 819.720,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2557/20 од 21.12.2020. године преиначена је наведена првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца. Тужиоци су обавезани као солидарни дужници да туженој на име трошкова парничног поступка исплате износ од 147.400,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број

72/11 ... 18/20). Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. истог закона, овај суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Разлог за ревизију може бити битна повреда из члана 374. став 1. ЗПП само под условом да је учињена у поступку пред другостепеним судом, што овде није случај, јер у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене неке одредбе парничног поступка. Битна повреда из члана 374. став 1. тачка 12. ЗПП, на коју се указује наводима ревизије, није предвиђена као разлог за ревизију. Оспоравању утврђеног чињеничног стања у поступку по ревизији нема места, с обзиром да је одредбом 407. став 2. ЗПП изричито прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања. Врховни касациони суд не узима у разматрање наводе ревизије изван дозвољених разлога за изјављивање овог ванредног правног лека применом члана 407. ЗПП.

У овој парници, другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и одлуку засновао на образложеној оцени о правном значају битних чињеница чија тачност није доведена у питање наводима ревизије тужилаца.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су сувласници кп. бр. 1. уписане у ЛН .. КО Параћин, а тужена је власник кп.бр. .. уписане у ЛН .. КО Параћин. Тужена као послужно добро дуги низ година користи део кп. бр. 1., сувласништво тужилаца, како би пешнице и колима дошла до своје кп. бр. .. на којој има породичну кућу у којој живи, а пре ње су спорни пут користили претходни власници парцеле од 1976. године. Тужена је у 2009. години купила кућу и тада је са западне стране њене парцеле према парцели тужилаца постојала капија, спорни део парцеле тужилаца је несметано користила за пролаз све до 15.04.2018. године, када су тужиоци поорали наведену трасу службености пута. Због овога, тужена је поднела тужбу против овде тужилаца као тужених, ради утврђења да су је сметали у фактичкој државини службености пута који води од главног пута улице ..., преко парцела тужених до дворишта тужене, дужином од 80 метара и ширином од 2,5м. Траса фактичког пута преко кп. бр. .. у сувласништву тужилаца до парцеле тужене видљива је по траговима ризле којом је била посута од стране Дирекције при трасирању улице

Парцела тужилаца граничи се са десне стране са породичним плацевима у низу, поред којих су постављене бетонске бандере са електро-мрежом. Породични плац тужене је други у том низу. На плацу тужене према парцели тужилаца налази се мала пешачка капија, као и велика клизна капија иза које у дворишту тужене постоји уређен простор за паркирање возила. Према Информацији о локацији Одељења за урбанизам од 28.07.2012. године и допунском вештачењу, у обухвату измене Плана генералне регулације у грађевинском реону насељеног места Параћин планирано је да новопројектована ... највећим делом пролази парцелом кп. бр. .. и да поред те захвата и делове к.п. ..., ..., .. и

До парцеле тужене може се доћи и пролазом са источне стране који се простире преко парцела трећих лица. Овај пролаз је ограђен жичаном оградом повезаном углавном искривљеним бетонским стубовима, по налазу вештака има просечну ширину од 2,20 м, у неким деловима и мању, тако да не задовољава стандард

минималне ширине 3,5 м према Правилнику о техничким нормативима за приступне путеве за пролаз ватрогасног и санитетског возила. Према овом пролазу тужена има широку металну капију са бетонираним улазом, што не значи да и сам пролаз са сужењима због накривљених стубова и ширења растиња, има довољну ширину за безбедан колски пролаз.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужена по основу одржаја стекла право службености пролаза колима и пешице у корист своје парцеле као повласног добра, на терет парцеле тужилаца кп. бр. .. КО Параћин као послужног добра, правцем описаним у тужби, у смислу члана 54 ЗОСПО. Надаље, тај суд је закључио да су испуњени услови за укидање спорне службености колског пролаза преко парцеле тужилаца кп. бр. .. КО Параћин, сматрајући да тужена има могућност пролаза до своје парцеле колима проласком улицом са источне стране своје парцеле, ширина тог пролаза се може повећати уклањањем искривљених бетонских стубова и уклањањем шибља који га сужавају, те да коришћење службености колског пролаза преко дела парцеле тужилаца није неопходно да би тужилца дошла до своје парцеле и са датих разлога је усвојио тужбени захтев тужилаца за укидање описане службености колског пролаза.

Другостепени суд је прихватио закључак да је тужена по основу одржаја стекла право службености пролаза у корист своје парцеле као повласног добра, на терет парцеле тужилаца .. као послужног добра, правцем који је описан у тужби. Према члану 54. Закона о основама својинскоправних односа, стварна службеност се стиче одржајем када је власник повласног добра фактички остваривао службеност за време од 20 година, а власник послужног добра се томе није противио. У конкретном случају, службеност колског пролаза преко парцеле тужилаца је несметано остваривана у периоду од 1976. године до 2018. године, дужем од потребног за одржај сходно правилима о условима, трајању и урачунавању времена претходника, прописаним у члану 28. став 4. и члану 30. став 2. истог закона. Поорављење трасе на којој је вршена службеност пролаза, нема утицаја јер се ради о противљењу власника послужног добра након што је тужена стекла службеност пролаза на основу одржаја. По питању услова за укидање стеченог права службености пролаза, другостепени суд изражава на основу истог чињеничног стања другачији правни став.

У члану 58. став 2. Закона о основама својинскоправних односа предвиђено је да власник послужног добра може захтевати да престане право стварне службености када она постане непотребна за коришћење повласног добра или кад престане други разлог због кога је она заснована.

Налазећи да је у овој правној ствари првостепени суд погрешно закључио да је службеност за повласно добро постала непотребна, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио као неоснован. Према разлозима другостепеног суда не постоје измењене околности које би биле разлог за укидање постојећег права службености пролаза. Пролаз са источне стране парцеле тужене простире се преко кп. бр. .. и кп. бр. ... КО Параћин, које су у власништву трећих лица и на терену представљају кућевне плацеве, преко којих тужена нема успостављено право службености пролаза колима и пешице. Осим тога, утврђено је да овај пролаз има просечну ширину од 2,20 метара, с тим да је на неким местима видно сужен због

растиња и дотрајалости стубова жичане ограде и ширина пролаза износи 1,95 метара и мање, а ширина возила које користи тужена износи 1,75 метара, за пролаз ватрогасног и санитетског возила минимална ширина је 3,5 метара. Колски пролаз довољне ширине до куће, туженој је неопходан. Њен супруг је инвалид у колицима и болује од више болести, што тужиоци нису оспорили, и у виду се морала имати утврђена чињеница да је пролаз са источне стране парцеле тужене небезбедан и да нема довољну ширину за пролаз возила хитне помоћи. Другостепени суд је у скупу наведених чињеница закључио да нема услова да се стечено право службености колског пролаза преко парцеле тужилаца укине, с обзиром да службеност за повласно добро није постала непотребна, нити је престао разлог због кога је она заснована.

По оцени Врховног касационог суда, ревизија тужилаца није основана у побијању пресуде другостепеног суда. Том пресудом је правилно примењено материјално право када је тужбени захтев за укидање службености одбијен као неоснован, уз дате потпуне и правилне разлоге које ревизијски суд у свему прихвата.

Наводима ревизије тужилаца оспорава се утврђено чињенично стање, истицањима о постојању пута и прилаза са друге стране до парцеле тужене, трасираног пре више деценија, који се и даље свакодневно користи за долазак до парцеле тужене и суседних парцела, те истицањима да је непотребно засновано право службености пролаза на парцели тужилаца. Реч је о наводима и питањима расправљеним у спроведеном поступку, уз утврђено чињенично стање које се у поступку по ревизији не може оспоравати, насупрот одредби члана 407. став 2. ЗПП.

У ревизијском поступку неосновано се оспоравају закључци другостепеног суда да је право службености колског пролаза преко парцеле тужилаца до парцеле тужене стечено на основу одржаја и да ова стварна службеност није постала непотребна, нити је престао разлог због кога је заснована, и да стога нема услова да се она укине применом члана 58. Закона о основама својинскоправних односа. Од заснивања ове службености нису наступиле околности због којих би престало стечено право службености пролаза преко парцеле тужилаца као послужног добра у корист парцеле тужене као повласног добра, оправданости чијег коришћења у прилог, поред изнетог, говоре и утврђене чињенице о насипању трасе пута ризлом и постављању бандера електромреже, као повољних промена за власника повласног добра, а изведених од стране јавних служби и предузећа.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужилаца није основана и одлучио као у изреци, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Председник већа – судија
Марина Милановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић